

МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА
Кафедра німецької філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В. о. декана факультету
іноземних мов
доц. Бораковський Л. А.

ІНОЗЕМНИХ
МОВ

“ 06 ” 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Епідемії в художній літературі

	шифр і назва навчальної дисципліни
галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальність	<u>035 Філологія</u> (шифр і назва спеціальності)
спеціалізація	<u>035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька</u>
факультет, відділення:	<u>факультет іноземних мов, кафедра німецької філології</u> (назва інституту, факультету, відділення)

Львів 2023–2024

Робоча програма з навчальної дисципліни «Епідемії в художній літературі» для студентів за спеціальністю 035 Філологія для спеціалізації «035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька», Львів: ЛНУ, 2023. 13 с.

Розробник: **Світлана Павлівна Маценка**, професор кафедри німецької філології, доктор філологічних наук, професор

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри німецької філології

Протокол № 12 від “23” червня 2023 р.

В.о. завідувача кафедри
німецької філології

(доц. Петрашук Н. Є.)

Ухвалено Вченою радою факультету іноземних мов

Протокол № 9 від “26” червня 2023 року

© _____, 2023 рік

© _____, 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03. Гуманітарні науки	вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність: 035 Філологія Спеціалізація: 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно)	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		1-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		2-й	-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,6	Освітній ступінь: магістр	16 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		58 год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
			год.
	Вид контролю:		
		залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

- для денної форми навчання –
- для заочної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу «Епідемії в художній літературі» – усвідомлення феномену епідемії в культурознавчому контексті, ознайомлення з літературними інтерпретаціями епідемії.

Завдання:

- Осмислення поняття «пандемії»;
- Відстеження епідемічних наративів з історико-культурної перспективи;
- Тлумачення пандемії як наукового виклику, кризи, шансу?;
- Окреслення естетики вірусу;
- Окреслення поезики літератури про коронавірус (Corona-Literatur);

- Аналіз романів і оповідань, які інтерпретують пандемію.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК3.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК4.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК7.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК12.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності (ФК):

- ФК2.** Здатність осмислювати мистецтво слова як систему систем, розуміти еволюційних шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.
- ФК3.** Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
- ФК6.** Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
- ФК7.** Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
- ФК10.** Здатність застосовувати літературознавчу методологію, розглядати актуальні літературні тексти в літературно-історичному контексті, розуміти специфіку літературної комунікації у культурологічному та історичному полі, усвідомлювати зв'язок літератури з іншими дискурсами і формами знання.
- ФК11.** Здатність вільно, гнучко та ефективно використовувати німецьку та англійську мови у письмовому та усному мовленні, в різних жанрово-стильових видах і реєстрах спілкування для розв'язання комунікативних завдань.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН3.** Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.
- ПРН8.** Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.
- ПРН11.** Здійснювати науковий аналіз мовного й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
- ПРН12.** Дотримуватися правил академічної доброчесності.
- ПРН15.** Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- Літературну історію епідемій і пандемій;
- Поетику літератури, присвяченої коронавірусу;
- Наративні концепти пандемії;
- Специфіку романного розповідання пандемії;
- Розуміти поняття «Corona-Literatur», «Krankheitsnarrativ», «Pandemie-Tagebücher», «Poetik der Infektion».

вміти:

- Застосовувати сучасні методи аналізу тексту до літературних творів про пандемії;
- Аналізувати буденні явища, пов'язані з пандемією, використовуючи літературний матеріал;
- Оцінювати небезпеки і шанси надзвичайних ситуацій.

Програма навчальної дисципліни Епідемії в художній літературі

Змістовий модуль 1. Пандемія: політичний, економічний, культурний феномен

Тема 1. Поняття епідемія/пандемія: історико-культурний ракурс

Тема 2. Сучасне тлумачення пандемії: загрози, ризики, шанси

Тема 3. Пандемія в літературі: огляд

Змістовий модуль 2: Літературне осмислення епідемій та пандемій

Тема 4. Про пандемію і культуру: міркування літературознавиці і культурознавиці
Елізабет Бронфен

Тема 5. Тема зараження в оповіданні «Смерть у Венеції» Томаса Манна

Тема 6. Роман «Чума» Альбера Камю: тлумачення епідемії

Тема 7. Образ-символ мору у повісті «Мор» Валерія Шевчука

Тема 8. Про пандемію і культуру: Даніель Кельман про коронавірус

Тема 9. Оповідання «Корона» Мартіна Майера: атмосфера карантину

Тема 10. Письменниця Юлі Це про коронакризу. Роман про коронакризу: «Про людей» Юлі
Це

Тема 11. Осмислення проблем актуальної реальності в романі в листах «Втіха» Теа Дорн

Тема 12. Тема корони у новітній поезії (Ірма Ракуза, Даніела Данц).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Пандемія: політичний, економічний, культурний феномен												
Тема 1. Поняття епідемія/пандемія: історико-культурний ракурс	7	2				5						
Тема 2. Сучасне тлумачення пандемії: загрози, ризики, шанси	7	2				5						

Тема 3. Пандемія в літературі: огляд	7	2			5						
Разом за змістовим модулем 1	21	6			15						
Змістовий модуль 2: Літературне осмислення епідемій та пандемій											
Тема 4. Про пандемію і культуру: міркування літературознавиці і культурознавиці Елізабет Бронфен	7	2			5						
Тема 5. Тема зараження в оповіданні «Смерть у Венеції» Томаса Манна	9	2	2		5						
Тема 6. Роман «Чума» Альбера Камю: тлумачення епідемії	7		2		5						
Тема 7. Образ-символ мору у повісті «Мор» Валерія Шевчука	7		2		5						
Тема 8. Про пандемію і культуру: Даніель Кельман про коронавірус	7	2			5						
Тема 9. Оповідання «Корона» Мартіна Майєра: атмосфера карантину	7		2		5						
Тема 10. Письменниця Юлі Це про коронакризу. Роман про коронакризу: «Про людей» Юлі Це	9	2	2		5						
Тема 11. Осмислення проблем актуальної реальності в романі у листах «Втіха» Теа Дорн	7		2		5						

Тема 12. Тема корони у новітній поезії (Ірма Ракуза, Даніела Данц).	9	2	4			3					
Разом за змістовим модулем 2	69	10	16			43					
Усього годин	90	16	16			58					
ІНДЗ			-	-		-		-	-	-	
Усього годин											

5. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Епідемія в оповідання «Смерть у Венеції» Томаса Манна	2
2	Роман «Чума» Альбера Камю: актуальність інтерпретації епідемії	2
3	Образ-символ мору у повісті «Мор» Валерія Шевчука	2
4	Інтерпретація карантину в оповіданні «Корона» Мартіна Майєра	2
5	Роман про коронакризу: «Про людей» Юлі Це	2
6	Осмилення проблем актуальної реальності в романі у листах «Втіха» Теа Дорн	2
7	Поезія у період коронакризи.	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Опрацювати статтю «Epidemien und Pandemien – die historische Perspektive» von Jörg Vögele, Katharina Schuler // https://www.wido.de/fileadmin/Dateien/Dokumente/Publikationen_Produkte/GGW/2021/wido_ggw_022021_voegele_schuler.pdf	5
2	Осмыслити основні ідеї інтерв'ю з літературознавицею і культурознавицею Алайдою Ассманн: Alleida Assmann „Wir brauchen Helden. Aber die Heldenbildern wandeln sich“. Interview: Wenke Husmann // Zeit Online https://www.zeit.de/kultur/2020-12/aleida-assmann-corona-kollektives-gedaechtnis-erinnern	5

3	Подивитися фільм «Contagion» (2011). Осмислити головну тему фільму. Обрати теми для модульної письмової роботи.	5
4	Осмислити основні положення фільму: Digitalisierung – Ist die Corona-Krise der Turbo für den digitalen Wandel? Presseclub // https://www.youtube.com/watch?v=AnLjlrXDHrI	5
5	Послухати доповідь проф. Франціски Майєр про «Чуму» Альбера Камю. Виділити основні положення. Der Krankheit einen Namen geben: Albert Camus' Roman „La Peste“ von 1947 – Franziska Meier // https://www.youtube.com/watch?v=F8qxbAGYEPY	5
6	Прочитати роман «Чума» Альбера Камю, поміркувати над алегоричністю епідемії	5
7	Прочитати новелу «Смерть у Венеції» Томаса Манна. Визначити її концепт хвороби.	8
8	Підготувати невелику презентацію з цитат новели, які репрезентують концепт епідемії Альбера Камю.	5
9	Осмислити основні ідеї Данієля Кельмана щодо пандемії. Daniel Kehlmann über die Grundrechte in Zeiten der Pandemie: ARD Tagesthemen 12.2.2021 // https://www.youtube.com/watch?v=fGOM_rMo0U	5
10	Прочитати роман «Про людей» Юлі Це, виокремити проблеми сучасності, про які тут ідеться.	5
11	Прочитати повість «Корона» Мартіна Майєра, поміркувати над зображенням локдауну. Прочитати роман «Втіха» Теа Дорн, поміркувати над характеристикою сучасності.	5
	Разом	58

7. Індивідуальні завдання

Написати реферат на одну із запропонованих тем:

1. Krankheit und Tod in der deutschen Gegenwartsliteratur.
2. Krieg und Viren: Metaphorik des Krieges in der Corona-Literatur.
3. Alltag in der Corona-Literatur.
4. Stilistik der Ansteckung in „Der Tod in Venedig“ von Thomas Mann.
5. Allegorie der Epidemie in „Die Pest“ von Albert Camus.
6. Digitalisierung und Pandemie-Literatur.
7. Der Begriff „Pantherzeit“ nach M. Bodrožić.
8. Genres der Corona-Literatur.
9. Corona-Lyrik.

8. Методи навчання

Пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладення матеріалу. Колаборативне навчання. Інтерактивне навчання. Культурознавчий метод.

9. Методи контролю

Загальною метою контролю успішності науково-теоретичної та практичної методичної підготовки є виявлення рівня засвоєння студентами теоретичних знань навчальної дисципліни та обсягу умінь застосовувати набуті знання для вирішення практичних завдань.

Система контролю з «Епідемії в художній літературі» для студентів освітнього рівня «магістр» охоплює **поточний контроль та підсумкове оцінювання.**

Під час *поточного контролю* оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, результати самостійної роботи з науковою літературою та першоджерелами, а також якість виконання студентом індивідуального завдання у вигляді реферату та його презентації.

Підсумкове оцінювання - залік

Підсумкове оцінювання навчальних досягнень студентів у формі заліку враховує результати аудиторної роботи, самостійної роботи та модульних тестових завдань.

10. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90–100	зараховано
70–89	
51–69	
26–50	не зараховано
1–25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	56 балів (поточний контроль) – оцінка участі у лекціях та відповідей на семінарських заняттях	20 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання самостійної роботи	24 бали (модульна письмова робота)
Мінімальний пороговий рівень	31 балів (поточний контроль)	10 балів (проміжний контроль)	10 балів

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
45–56 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибокого та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно

	послугується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, аналізує і робить висновки.
35–45 балів	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтованого його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовує при цьому обов'язкову літературу, послугується науковою термінологією. Проте при висвітленні певних питань не висічає достатньої глибини та аргументації, допускаються неточності та незначні помилки.
25–35 балів	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. НЕ здатний до глибокого аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
12–25 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриваючи зміст теоретичних питань і практичних завдань.
5–12 балів	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавальних явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0–5 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Вид	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів
Реферування статті, фрагменту монографії	Оцінювання самостійної роботи студентів враховує якість та обсяг опрацювання наукової та додаткової художньої літератури, вміння її реферувати, аналізувати, узагальнювати результати пошуків, а також виклад власних думок. Для отримання максимальної кількості балів необхідно детально ознайомитися з науковими текстами, виокремити основні положення, підтвердити їх цитатами. Реферування теоретичних робіт за готовими зразками оцінюється не вище 5 балів.	10
Аналіз художнього твору	Обов'язкове прочитання оригінальних художніх текстів та їхній самостійний аналіз.	10

Критерії оцінювання модульної роботи:

- «відмінно» (19 – 24 бали): повне розкриття теми, яке демонструє глибоке розуміння предмету вивчення й аргументований виклад матеріалу, правильне оформлення наукової роботи;
- «добре» (14 – 19 балів): достатнє розкриття теми, яке демонструє доволі глибоке розуміння предмету вивчення й аргументований виклад матеріалу, правильне оформлення наукової роботи з деякими неточностями і незначними помилками;
- «задовільно» (5 – 14 балів): неповне розкриття теми, яке демонструє поверхневе розуміння предмету вивчення й недостатньо аргументований виклад матеріалу, неправильне оформлення наукової роботи із суттєвими неточностями і помилками;
- «незадовільно» (0 – 5 балів): незадовільне виконання завдання, яке свідчить про недостатню сформованість передбачених фахових компетентностей, знань і вмінь або невиконання завдання.

Відвідування лекцій	2 x 8 = 16
Семінарські заняття	8 x 5 = 40
Самостійна робота	20
Модульна робота	24
Разом	100

Для зарахування семінарського заняття обов'язковим є прочитання заявленого у темі художнього твору в оригіналі, ознайомлення із додатковою теоретичною літературою, глибоке розуміння тексту на рівні мови і художньої образності.

Для зарахування самостійної роботи обов'язковим є *вдумливе прочитання* запропонованих художніх творів, вміння виокремити головні думки і теоретичні положення та розуміння концептів історії.

Для зарахування модульної роботи обов'язковим є огляд розв'язання запропонованої проблеми в науковій літературі, а також формулювання власного розуміння проблеми, що розглядається.

11. Методичне забезпечення

1. Bormann D. C. Literatur interpretieren. Ein Analyse-Tool. – Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2013. – 157 S.
2. Corbineau-Hoffmann A. Die Analyse literarischer Texte. – Dresden: A. Franke, 2002. – 215 S.
3. Köppe T., Winko S. Neuere Literaturtheorien. Eine Einführung. – Stuttgart, Weimar: Verlag J. B. Metzler, 2008. – 325 S.

12. Рекомендована література

Базова

1. Bramberger G. Erzählen gegen den Tod: Pandemie und Literatur // Paragrana. Berlin: de Gruyter, 2021. Band 30, Heft 2. S. 132–144.
2. Bronfen E. Angesteckt. Zeitgemäßes über Pandemie und Kultur. – Basel: Echtzeit Verlag, 2020. 180 S.
3. Honold A. Poetik der Infektion. Zur Stilistik der Ansteckung bei Thomas Mann. Berlin: Vorwerk 8, 2021. 204 S.
4. Montandon A. Die Epidemie schreiben // Paragrana. – Berlin: de Gruyter, 2021. – Band 30, Heft 2. S. 121–131.

5. Pandemie und Literatur / Hrsg. von Jan-Henrik Witthaus. Berlin: mandelbaum Verlag, 2021. 160 S.

Допоміжна

1. Honigsbaum M. Das Jahrhundert der Pandemien. Eine Geschichte der Ansteckung von der Spanischen Grippe bis Covid-19 / Aus dem Englischen von Monika Nihaus und Susanne Warmuth. München: Piper, 2021. 476 S.
2. Marten R. Die Pandemie. Eine philosophische Perspektive. Hamburg: Felix Verlag, 2021. 110 S.
3. Ristow S. Kulturvirologie: Das Prinzip Virus von Moderne bis Digitalära. – Berlin, Boston: de Gruyter, 2021. – 423 S.
4. Stemberger M. Corona im Kontext: Zur Literaturgeschichte der Pandemie. Tübingen: Attempo-Verlag, 2021. 119 S.
5. Žižek S. Pandemie! Chronik einer verlorenen Zeit. Wien: Passagen, 2020. 170 S.

Интернет-ресурси

1. Горбик Р., Примаченко Я. В епідемічному бараці: пандемія та диктатура в українській літературі 1920 року // <https://www.istpravda.com.ua/articles/2020/04/22/157380/>
2. Єрмоленко Володимир. Вірус як шанс // <https://gazeta.ua/articles/yermolenko/virus-yak-shans/964258>
3. Мельник Д. «Танок смерті в культурі Середньовіччя // <https://lvivmedievalclub.wordpress.com/2018/04/06/%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%BA-%D1%81%D0%BC%D0%B5%D1%80%D1%82%D1%96-%D0%B2-%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D1%96-%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D1%96/>
4. Мельник Д. Тотентанц як жанр німецької середньовічної літератури // https://www.researchgate.net/publication/330910629_Diana_Melnik_TOTENTANC_AK_ZA_NR_NIMECKOI_SEREDNOVICNOI_LITERATURI
5. Corona in der Literatur: aus dem Archiv von literaturkritik.de // <https://literaturkritik.de/corona-in-der-literatur-aus-dem-archiv-von-literaturkritikde,28639.html>
6. Corona und Literatur: was das Virus mit den Büchern macht // <https://www.augsburger-allgemeine.de/kultur/Kultur-Corona-und-die-Literatur-Was-das-Virus-mit-den-Buechern-macht-id59700806.html>
7. Der Covid 19-Roman von Marlene Streeruwitz // <https://www.fischerverlage.de/magazin/extras/der-covid-19-roman-von-marlene-streeruwitz>
8. Draesner U. Von realer Gegenwart // <https://www.kas.de/de/web/die-politische-meinung/blog/detail/-/content/von-realer-gegenwart>
9. Draesner U. Schreiben in Corona-Zeiten - Interview mit der Schriftstellerin Ulrike Draesner of the Interview - Deutschlandfunk podcast // https://podcast-mp3.dradio.de/podcast/2020/11/22/schriftstellerin_ulrike_draesner_uebers_schreiben_in_dlf_2_0201122_0737_b0c2d4bf.mp3
10. Glavinic Th. Kampf zwischen Verdrängungstalent und Beobachtungsgabe // <https://www.welt.de/kultur/article206628297/Thomas-Glavinic-Corona-Roman-Teil-1.html>
11. Pandemien in der Literatur // <https://www.deutschlandfunkkultur.de/ansteckung-seuchen-in-der-literatur-102.html>
12. Zeitgemäßes über Pandemie und Kultur: Gespräch mit Elisabeth Bronfen über ihr Buch „Angesteckt“ // <https://www.youtube.com/watch?v=ElGz-GKHр3Y>

Перелік текстів для читання:

1. Гайм І. Злодій. П'яний корабель, 2017. 78 с.
2. Шевчук В. Чотири романи. На полы смиренному. Око прірви. Мор. Сповідь. Київ: Абабагаламага. 2013. 768 с.

3. Bodrožić M. Pantherzeit. Vom Innenmaß der Dinge. Salzburg-Wien: Otto Müller-Verlag, 2021. 264 S.
4. Camus A. Die Pest. Hamburg: Rowohlt Verlag, 1950. 202 S.
5. Corona-Rhythmen. Zwei mal zwanzig Zeit-Gedichte. Eine deutsch-chinesische Anthologie / Hrsg. von Uwe Beyer. Gossenberg: Ostasienverlag, 2021. 208 S.
6. Danz D. Wildniß. Gedichte. Göttingen: Wallstein Verlag, 2021. 86 S.
7. Dorn Thea. Trost. Briefe an Max. München: Penguin, 2021. 170 S.
8. Mann Th. Der Tod in Venedig. Frankfurt am Main : S. Fischer, 2008. 122 S.
13. Meyer M. Corona. Erzählung. Zürich, Berlin: Klein & Aber, 2020. 203 S.
14. O'Farell M. Judith und Hamnet. München: Piper-Verlag, 2020. 415 S.
15. Rakusa I. Kein Tag ohne. Gedichte. Wien: Droschl. 2022. 236 S.
16. Streeruwitz M. Tage im Mai. Frankfurt am Main: S. Fischer, 2023. 380 S.
17. Zeh J. Über Menschen. München: Luchterhand, 2021. 412 S.